

A HATÉKONY KONZULTÁNS

Konzultáció a segítségben
WJLF SZM

Diszfunkcionális indítékok (James GUY, 1987)

- ❖ Emocionális probléma
- ❖ Helyettesítő helyzetmegoldás
- ❖ Magányosság, elszigeteltség
- ❖ Hatalomvágy
- ❖ Szeretetvágy
- ❖ Helyettesítő lázadás

Játzmák a segítségben

- Érintett segítő
- Kényszeres segítő
- Domináns segítő
- Büntető segítő
- Végtelen segítség
- Tagadó segítő
- Jogvédő segítő

Funkcionális tényezők (GUY)

Főbb készségek megléte:

- ❖ Kíváncsiság
- ❖ Odafigyelés képessége
- ❖ Beszédkészség
- ❖ Empátia és megértés
- ❖ Emocionális érzék
- ❖ Introspekció
- ❖ Öntagadás képessége
- ❖ A meghittség elviselése
- ❖ Nevetés képessége
- ❖ Harmonikus viszony a hatalommal

Személyes jellemzők

- „megsebzett gyógyító” (Rollo MAY)

CORMIER (1985):

- intellektuális kompetencia
- energia (emocionális és fizikai igénybevétel)
- **flexibilitás**
- támogatás (nem megmentés!!!)
- jóindulat
- **önismeret**

Személyes jellemzők II.

- stabilitás, objektivitás
- harmónia, érzelmi érettség
- akaraterő
- **megfelelő „coping”**

Burn out elleni módszerek:

baráti környezet, team-munka, elméleti elkötelezettség + folyamatos felülvizsgálat, life long learning, reményteli attitűd fenntartása, szabadidő tartalékolása, tárgyilagos kapcsolat a klienssel, szupervízió...

Elméleti tényezők

Elmélet: keretet biztosít a konzultáns működéséhez

- Hivatásos konzultáció: 1940-es évek vége
 - 2 megközelítési mód:
 - Williamson klinikai-konzultációs (direktív)
 - Rogers kliens-központú (nondirektív)

általános háttér: pszichoanalízis

- Sokfajta elmélet kidolgozása
- **Eklektikus konzultáció**
Különbéle módszerek kül. kliensek esetén

Képzettségi jellemzők

A segítő kapcsolatok 3 szintje:

1. Nem hivatásos segítők
2. Paraprofessionális segítők
3. Hivatásos segítők

Készségek és ismeretek:

- Kommunikációs készségek
- Fejlesztési készségek
- Stratégiai ismeretek
- Stratégiák alkalmazása

A kodependenciáról

=társfüggőség

1930-'40-es évek: wife of the alcoholic

1970-es évek: enabler („jogcímet szolgáltató”)

1979: kodependencia

Egy magatartászavarban szenvedő ember problémás viselkedéséhez való reaktív alkalmazkodás; az aktív gondoskodás köntösében megjelenő szabályozás, irányítás törekvése

Kelemen: saját szükségleteit látszólag alárendeli a másik szükségleteinek, valójában egy szimbiotikus kapcsolatban keres elismerést, biztonságot, önbecsülést

Segítő tünetcsoport

- „Helfer-Syndrom”
- A kodependencia lehet családi vagy/és foglalkozási szerep
- Foglalkozási szerepben a kodependens valamilyen hivatásos segítőként működik
- Professzionális keretek között folytatódhat az addig csak magánéleti játszma
lásd: Játzmák a segítségben

Segítés vagy segítés?!

co-dependens

Saját érzéseit
nehezen ismeri fel
(kifejezés)

Saját élet elhanyagolása
„neked legyen jó”

Elutasításra:

- agresszió
- új játszótársat keres

segítő szindróma

saját negatív érzéseit
nehezen ismeri fel

„segítek, ha
beledöglünk is”

elutasításra:
haragszik

ideális segítő

tisztában van +, -
érzelmeivel

„segítek, ha akarod”

elutasításra:
elfogadja a másik
döntését

Segítés vagy segítés?!

co-dependens

játszmák

„mártír szerep”
=dominancia
manipulál

segítő szindróma

játszmák

„nem Te, én egyedül”

ideális segítő

játszmamentes
kommunikáció
kongruencia (Rogers)
delegálás képessége
kompetenciahatárok
együttműködés